

Dosarul nr. 2ra-1374/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Sîrbu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele și interesele lui Ghenadie Pușcaș,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Pușcaș împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor, intervenient accesoriu Ministerul Justiției, cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 septembrie 2018, Ghenadie Pușcaș, fiind reprezentat de avocatul Odobescu Ghenadie, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor, intervenient accesoriu Ministerul Justiției, prin care a solicitat încasarea din bugetul de stat a sumei de 50 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat și a sumei de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 24 august 2017, reclamantul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea executării acesteia pe un termen de probă de 1 an conform art. 90 Cod penal, iar prin decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către partea vătămată, casată sentința din 24 august 2017, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă decizie, prin care reclamantul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ din Codul de procedură penală, fiindu-i stabilită acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și încasate în beneficiul părții vătămate Anastasia Ceban cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei.

Prin decizia din 15 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul înaintat de reclamant, casată decizia Curții de Apel și menținută sentința primei instanțe.

Rezultatul examinării cauzei penale de către Curte Supremă de Justiție a fost publicat pe portalul instanței la 15 mai 2018, între orele 16⁰⁰-16³⁰.

Astfel, a menționat că odată cu pronunțarea dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție, Penitenciarul nr. 17 Rezina nu a mai avut niciun temei legal de a-l ține pe Ghenadie Pușcaș sub arest, deoarece acesta a dispărut din momentul pronunțării deciziei Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, s-a luat legătura cu administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina, la numărul de telefon 0 (254) 2- 26-49 de unde apelul a fost redirecționat la numărul de telefon 0 (254) 2-31-44, unde a fost anunțată instituția penitenciară despre faptul că la acel moment deja era pronunțat dispozitivul deciziei Curții Supreme de Justiție, potrivit căruia Ghenadie Pușcaș urma a fi eliberat de sub arest, la care, a fost primit un răspuns că Penitenciarul nr. 17 Rezina cunoaște despre faptul dat și dispune de xerocopia acestuia, care a fost remisă de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, însă, deținutul nu poate fi eliberat, pe motiv că administrația Penitenciarului nr. 17, Rezina nu dispune de dispozitivul deciziei cu ștampilă umedă.

La informația invocată anterior, de la Penitenciarul nr. 17 Rezina, reprezentantul reclamantului nu a rămas indiferent și a rugat o persoană cu care a purtat această discuție să concretizeze faptele invocate cu șefii instituției în cauză, dat fiind faptul că se încalcă drepturile persoanei deținute și respectiv a fost rugat să revină cu un sunet în 10 minute, astfel, la ora 16:48, iarăși s-a revenit cu un apel, unde deja a răspuns o altă persoană care a comunicat că prima persoană cu care a discutat a plecat acasă, fapt ce este inadmisibil, totodată, s-a solicitat să-i fie comunicat numărul de telefon al liniei fierbinți pentru a declara cele întâmplate, dar, persoana angajată instituției penitenciare i-a răspuns, că nu cunoaște un astfel de număr.

La ora 16⁵⁴ s-a apelat la linia fierbinte a Departamentului Instituțiilor Penitenciare, unde a comunicat despre cele întâmplate la care a primit un răspuns similar cu cel al Penitenciarului nr. 17, Rezina, și anume că nu poate fi ajutat cu nimic până Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu va primi dispozitivul deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018, cu ștampila umedă, or, aceasta este o practică acumulată de-a lungul anilor și că cazul respectiv nu este primul.

Consideră că fie administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina nu cunoaște prevederile legislative referitoare la efectele juridice pe care le produce dispozitivul deciziei după pronunțare de către instanțele ierarhic superioare, sau fie că la bază a fost un alt motiv pentru care instituția penitenciară nu a dorit să-l elibereze pe Pușcaș Ghenadie din penitenciar, invocând motive neîntemeiate.

La fel consideră că cele întâmplate constituie o încălcare vădită a drepturilor și libertăților sale, or, odată ce decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2018 a fost casată, temeiurile deținerii persoanei sub arest decăzuseră la data emiterii dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție.

În legătură cu aceste încălcări, reclamantul a înaintat Penitenciarului nr. 17 Rezina o plângere în conținutul căreia a invocat toate circumstanțele întâmplare și prin care a solicitat să fie oferit un răspuns la chestiunile abordate, astfel, prin răspunsul nr. 2/192/2018 din 25 mai 2018, parvenit de la Penitenciarul nr. 17, Rezina, reclamantul a fost informat că, Administrația Națională a Penitenciarelor la 16 mai 2018, a expediat Penitenciarului nr. 17 copia dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018 și, în aceeași zi, după perfectarea actelor necesare, Pușcaș Ghenadie a fost eliberat.

Pușcaș Ghenadie a fost eliberat din Penitenciarul nr. 17, Rezina, tot în baza unei copii a dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție, pe care administrația o deținea imediat după pronunțare, în același răspuns, administrația penitenciarului a făcut trimitere la prevederile art. 310 alin. (1), (3) din Codul de executare, potrivit cărora eliberarea persoanei de sub arest se face în temeiul hotărârii instanței, după primirea ei la locul de detenție, însă, această normă legală, nu stabilește că hotărârea instanței urmează a fi prezentată cu ștampila umedă în original.

Invocând aceleași încălcări, Pușcaș Ghenadie s-a adresat și la Departamentul Instituțiilor Penitenciare cu o plângere prin care a solicitat să-i fie comunicat în baza cărui act a fost deținut la Penitenciarul nr. 17 Rezina după pronunțarea dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție și în baza cărei prevederi legale, iar prin răspunsul din 25 mai 2018, reclamantul a fost informat că, în conformitate cu prevederile pct. 622 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, pentru punerea în executare a temeiului eliberării acesta urmează a fi prezentat spre executare în penitenciar în condițiile legii, totodată s-a indicat că, dispozitivul deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018, emis în privința lui Ghenadie Pușcaș, a parvenit spre executare Administrației Naționale a Penitenciarelor la 16 mai 2018, deținutul fiind eliberat în aceeași zi, iar careva încălcări în acțiunile Administrației Naționale a Penitenciarelor sau a Penitenciarului nr. 17 rezina nu au fost constatate.

La 29 mai 2018, reclamantul a depus la Penitenciarul nr. 17 Rezina o interpelare prin care a solicitat să-i fie comunicată data și ora eliberării sale din instituția penitenciară, iar la 7 iunie 2018, a primit un răspuns prin care a fost informat că, Ghenadie Pușcaș a fost eliberat din Penitenciarul nr. 17 Rezina la 16 mai 2018, ora 11⁴⁸ adică, a doua zi după ce de iure reclamantul a fost liber.

Astfel, pentru a constata cu certitudine data la care Administrația Națională a Penitenciarelor a luat cunoștință cu dispozitivul actului judecătoresc, Ghenadie Pușcaș a făcut o interpelare la Curtea Supremă de Justiție, iar prin răspunsul din 31 mai 2018, acesta a fost informat că dispozitivul deciziei din 15 mai 2018 a fost remis pentru cunoștință Administrației Naționale a Penitenciarelor la 15 mai 2018, prin intermediul fax-ului.

Așadar, reclamantul a invocat că a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina cu o zi mai mult, fiindu-i încălcate drepturile, motiv din care pârâtul urmează să-i repare prejudiciul moral cauzat, ca urmare a provocării de daune morale pentru șocul resimțit prin deținerea sa ilegală și abuzivă în Penitenciarul nr. 17 Rezina mai mult decât se cuvine prin lege.

Prin privarea de libertate, i-au fost afectate negativ drepturile și libertățile fundamentale, iar suferințele psihice provocate de Penitenciarul nr. 17 Rezina pot și trebuie să fie reparate prin acordarea unor despăgubiri.

Prin hotărârea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 5 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Ghenadie Pușcaș, s-a casat integral hotărârea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a restituit cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 1 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, Ministerul Justiției.

Prin hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Pușcaș împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor, intervenient accesoriu Ministerul Justiției, cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut că Administrația Națională a Penitenciarelor nu a admis încălcarea căror-va drepturi ale reclamantului Pușcaș Ghenadie și l-a pus pe acesta în libertate la data când i-a fost transmisă spre executare copia dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție, or, dispozitivul deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018, autentificat cu sigiliul instanței și, prin care, s-a decis că Ghenadie Pușcaș, urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută pedeapsă în baza unei alte hotărâri judecătorești sau în privința acestuia nu sunt aplicate măsuri preventive sub formă de arestare preventivă, a fost transmis spre executare Administrației Naționale a Penitenciarelor la 16 mai 2018.

La 28 februarie 2020, Ghenadie Pușcaș, reprezentat de avocatul Odobescu Ghenadie, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ghenadie Pușcaș și s-a menținut hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că reclamantul nu a prezentat probe care să demonstreze existența încălcării căror-va drepturi ale lui, acesta fiind eliberat din penitenciar la data când a fost transmisă spre executare copia dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție.

Instanța de apel a remarcat că argumentele invocate de apelant nu demonstrează survenirea răspunderii delictuale a pârâtului/intimat Administrația Națională a Penitenciarelor de cauzarea prejudiciului moral pentru deținerea a aproximativ 12 ore a lui Ghenadie Pușcaș în detenție de la momentul modificării pedepsei penale în privința acestuia.

Totodată, Colegiul instanței de apel a menționat că criticile invocate de apelant referitor la cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral sunt neîntemeiate, or, instanța de fond corect și întemeiat a respins pretenția de bază, fiind constatată lipsa vinovăției pârâtului și inexistența răspunderii delictuale a

Administrației Naționale a Penitenciarelor în raport Ghenadie cu Pușcaș și fapta produsă.

La 14 august 2020, avocatul Ghenadie Odobescu, acționând în numele și interesele lui Ghenadie Pușcaș a declarat recurs împotriva deciziei din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și hotărârii instanțelor ierarhic inferioare, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului, a invocat că soluția dată de către instanța de apel este pripită, deoarece instanța nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și nu a determinat exact natura juridică a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 10 august 2020. Din acest motiv, colegiul consideră că recursul înregistrat la 14 august 2020, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 2 septembrie 2020 în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de avocatul Ghenadie Odobescu în numele și interesele lui Ghenadie Pușcaș cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Prin referința din 5 octombrie 2020 reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temeii de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele și interesele lui Ghenadie Pușcaș nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Ghenadie Odobescu în numele și interesele lui Ghenadie Pușcaș.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru